

TIEDOTE

Julkaistavissa 13.6.2002 klo 13.00

Suuren Saimaan Perintö – juhlaseminaari Punkaharjulla 13.6.2003

Nousevatko Saimaan ja Pielisen kansallismaisemat maailmanperintöluokkaan?

Punkaharjun suojelun 200-vuotisjuhlapäivänä keskustellaan Saimaan ja Pielisen kansallismaisemien arvoista. Keisari Aleksanteri arvosti Punkaharjun maisemia niin, että vieraillessaan paikalla 13.6.1893 hän määräsi harjun suojelukohteeksi. Juhlapäivän kunniaksi tutkijat, matkailuyrittäjät ja kuntien edustajat keskustelevalle Metsätietokeskus Lustossa pidettävässä Suuren Saimaan Perintö -seminaarissa Punkaharjun ja muiden Saimaan–Pielisen alueelle perustettujen suojelukohteiden mahdollisuuksista päästä laajempaan kansainväliseen tietoisuuteen matkailijoidenkin arvostaman UNESCO:n maailmanperintömerkin avulla.

Alustavien arvioiden mukaan Saimaan ja Pielisen kansallismaisemien suojelukohteet muodostavat maailman mittakaavassa merkittävän geologisen ja kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden. Suomessa on tällä hetkellä viisi maailmanperintökohdetta, jotka kaikki on hyväksytty kulttuuriperintönsä perusteella. Yhdelläkään suomalaisella luontokohteella ei toistaiseksi ole oikeutta käyttää maailmanperintömerkkiä.

Geologian tutkimuskeskuksen asiantuntijoiden arvion mukaan Saimaan–Pielisen järvimaisema-alue on erityisen arvokas maapallon geologisen kehityshistorian esimerkkikohde. Alue on ainutlaatuinen esimerkki maapallon varhaisista kehitysvaiheista, alueella löytyy todistusaineistoa maapallon elämän varhaisesta kehityksestä ja merkittävistä geologisista prosesseista maaperän muodostumien synnyssä. Kallioperän varhainen kehityshistoria sekä jääkaudet ovat synnyttäneet järviemme sokkelot.

Kulttuuri- ja rakennusperinnön asiantuntijoiden arvioiden mukaan Saimaan–Pielisen alue on myös ainutlaatuinen esimerkki perinteisestä asumismuodosta ja maankäytöstä boreaalisessa metsäkulttuurissa. Ihminen seurasi perääntyvää jäänreunaa, asutti järvien rannat ja sai maasta, metsistä ja järvistä elantonsa, harjoitti laajamittaista kaskitaloutta ja myöhemmin kestävästä metsätaloutta. Historian eri ajanjaksot ovat jättäneet jälkensä maisemaan.

Seminaarissa korostettiin kuntien ja maakuntien toimia, jotta maailmanperintömerkin saantimahdollisuutta ei menetettäisi. Mikäli asialle tulee riittävä paikallinen kannatus, Saimaan–Pielisen kansallismaisemaan sijoittuvista nykyisistä lailla suojelluista suojelualueista, kuten kansallispuistoista ja muinaismuistokohteista, muotoutuva kokonaisuus voitaisiin esittää Maailmanperintökeskukselle jatkoselvityksiä varten osana Suomen aieluetteloa. Opetusministeriö valmistelee aieluetteloa koskevan esityksen valtioneuvostolle ensi vuonna. Sen jälkeen alkaisi kattava valmistelutyö, jossa tehtäisiin varsinainen esitys maailmanperintökohteeksi. Jos hakemus aikanaan hyväksytään UNESCO:n Maailmanperintökomiteassa, useat merkittävät suomalaiset suojelukohteet saisivat luonto- ja kulttuurimatkailun kehittämiseksi merkittävää kansainvälistä lisäarvoa.

METSÄHALLITUS

Metsähallitus • PL 94 • 01301 VANTAA • Puh. 0205 64 100 • www.metsa.fi/ajankohtaista

Seminaariesityksissä syvennetään tietämystä sekä luonnon- että kulttuuriperinnöstämme ja annetaan eväitä päätöksille sekä asian jatkovalmistelulle. Tiivistelmät puheenvuoroista jaetaan seminaarissa.

Lisätietoja:

Lasse Loven, Metsäntutkimuslaitos, puh 050 391 3210

Matti Määttä, Metsähallitus, puh 040 7340 684

Keijo Nenonen, Geologian tutkimuskeskus, puh 040 553 6899

Puheenvuorojen tiivistelmät tilattavissa:

Anne Räihä, Metsähallitus, puh. 0205 64 5904

Suuren Saimaan Perintö – juhlaseminaari Punkaharjulla 13.6.2003

Paikka: Metsätietokeskus Lusto, Punkaharju

Järjestäjät: Geologian tutkimuskeskus

Metsähallitus

Metsäntutkimuslaitos

Museovirasto

Metsätietokeskus Lusto

Joensuun yliopisto / Matkailualan verkostoyliopisto

Ohjelma:

- 13.00 Avaus; Professori Arvo Peltonen, Joensuun yliopisto, Matkailualan verkostoyliopisto
13.15 Opetusministeriön tervehdys; Kulttuuriasianneuvos Pekka Pekkonen
13.30 Punkaharju — 200 vuotta suomalaisena kansallismaisemana; FT Jyrki Paaskoski, Johtaja Juhani Häggman, Metla, Punkaharjun tutkimusasema
14.15 Maan ja veden mosaiikki — Suuren Saimaan geologinen perintö; FT Keijo Nenonen, Geologian tutkimuskeskus
15.00 Metsien ja vesien kansa — Suuren Saimaan kulttuurinen perintö; Professori Anto Leikola
15.45 Päätössanat; Hallintojohtaja Heikki Halttunen, Museovirasto

Kohderyhmä:

Saimaan ja Pielisen alueen kuntien ja kuntaliittojen edustajat
Luonnonperinnön ja kulttuuriperinnön tutkijat ja opettajat
Ympäristö- ja kulttuurihallinnon edustajat
Matkailuorganisaatioiden edustajat
Matkailun opiskelijat
Yrittäjät ja yritykset